

Motion till riksdagen 2020/21:1547

av **Jan Ericson (M)**

Enskilda vägar och öppna data

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att öppna och avgiftsfria offentliga data finns för förvaltningen av enskilda vägar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att kvaliteten i fastighetsregistret förbättras samt att förbättrade sökmöjligheter finns i fastighetsregistret och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De enskilda vägarna utgör den största delen av Sveriges vägnät. 75% av Sveriges vägar är enskilda vägar dvs. 3 av 4 mil väg är enskild väg. Drygt 23 000 väghållare får statsbidrag för att sköta enskilda vägar. Förutom bidrag från staten utgår kommunala bidrag. Totalt finns det ca 35 000 bildade samfälligheter för vägar. Över 2 miljoner fastighetsägare är delägare i enskilda vägar.

Offentliga data om enskilda vägar, berörda fastigheter, rättigheter och förvaltning av enskilda vägar finns huvudsakligen i nationell vägdatabas, fastighetsregistret och samfällighetsföreningsregistret. Dessa data används av myndigheter, kommuner, vägföreningar, vägsamfälligheter och andra aktörer i olika sammanhang.

För att underlätta användningen av data i fastighetsregistret är det av stor vikt att registerdata enkelt kan kopplas ihop maskinellt med data som finns i nationell

vägdatas. Genom sådana kopplingar kan nya e-tjänster utvecklas av myndigheter och företag som underlättar byggande och förvaltning av enskilda vägar. Exempelvis e-tjänsten ”Min gemensamhetsanläggning”, där styrelsens medlemmar kan logga in med e-legitimation och få tillgång till samtliga uppgifter och handlingar, inklusive ägare till delägande fastigheter, som berör den gemensamhetsanläggning föreningen förvaltar. Detta skulle i mycket stor utsträckning underlätta och förenkla för främst små och medelstora föreningar.

En samfällighetsförening skall enligt 42 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter upprätta en debiteringslängd med deltagande fastigheter, andelstal, ägaruppgifter etc. Idag saknas möjlighet att i lantmäteriets öppna karttjänst söka på gemensamhetsanläggning och även samfällighetsförening m.fl. möjliga sökord. Hade det varit möjligt skulle enkelt kunna erhållas upplysning om en gemensamhetsanläggnings fysiska omfattning/utbredning. Därför bör rättighetsskiktet/delar av rättighetsskiktet blev öppna och sökbara i karttjänsten. De uppgifter från fastighetsregistret som krävs för att fullgöra lagkravet bör bli tillgängliga för föreningen som öppna data.

Öppna data har mycket stor betydelse för förvaltningen av landets enskilda vägar. Statliga och kommunala geodata och fastighetsdata bör snarast bli öppna data i likhet med alla vägdata som finns i statliga och kommunala databaser. Datakvaliteten i fastighetsregistret är inte tillfredsställande eftersom bl.a. aktuella data om andelstal saknas. Enligt lantmäteriet saknas helt uppgift om andelstal för ca 500 000 fastigheter. Därför är det angeläget att kvaliteten utreds och förbättras. Den årliga samhällsnyttan av öppna data och kvalitetsmärkta data som rör enskilda vägar och dess förvaltning är betydande. Riksförbundet Enskilda Vägar (REV) bedömer att samhällsnyttan inom området enskilda vägar kan uppgå till över 100 Mkr per år

Regeringen bör tillse att regelverk utformas som underlättar förvaltningen av enskilda vägar. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Jan Ericson (M)